MI TÖRTÉNNE, HA EGYSZER ŐSZINTÉN BESZÉLNÉNK?

– És nekem ebből mi lesz a jó?
– Óh, nem leszünk hálátlanok, hiszen ismersz, eddig is mindig megtaláltad a számításodat te is!
– Jó, jó, az mennyi?
– Oké, húsz százalék.
– Rendben, megdumáltuk.

Ilyes megállapodások, nap mint nap tán tucatjával-százával köttetnek szerte az országban. A Parlament díszes folyosóin, a minisztériumok zegzugos lépcsőházain, a helyi és más önkormányzatok háza táján, a kht.-k és állami alapítványok elegáns irodáiban, az állami tulajdonú cégek luxustárgyalóiban és még sok-sok más helyütt.

A korrupció mocska beszennyezi az egész magyar életet. Móricz rokonai gyönge kis kezdők voltak ahhoz képest, amit Magyarhonban vagy két évtizede művelnek, akik hozzáférnek. Olykor elszörnyedünk, milyen olcsón megkapható egy-egy polgármester, műszaki osztályvezető vagy éppen államtitkár; máskor bambán hallgatjuk a beszámolókat arról, miként működik az egyik nagy párté az X, a másiké az Y lehetőség, a „ha bántod az én parkolási társaságomat, földobom a te építési céged!” zsarolások sora, a mélységes mély együtt-hallgatás. Legendák özönét halljuk a két nagy párt hallgatólagos egyezségeiről, csöndes osztozkodásairól.

Márpedig a tömeges, az államélet egészét behálózó korrupció ellen föllépni csak annak van módja – nem csupán erkölcsi alapon, de saját zsarolhatatlansága okán is –, aki maga bűntelen.

Ám a pártfinanszírozás megoldatlansága, pontosabban jelenlegi hazug megoldási látszata nyilvánvalóan kétségbe vonja: lehet-e bárki is bűntelen e téren. Bármekkora jóindulattal hasonlítjuk össze a pártok költségvetési támogatását például az idei kampányidőszak tényleges kiadásaival, mindenképpen milliárdos hiányokat kapunk, következésképpen hatalmas lyukakat látunk a legális és az illegális tételek között. Teljes joggal írta Dr. Nagy Sándor András a Népszabadság május 17-ei számában: *„a választási kampány során ellenőrizhetetlen forrásokból származó forint-milliárdok…nyakló nélküli és ellenőrizhetetlen költekezése súlyos következményekkel járhat szabadságunkra nézve”*.

Gyurcsány Ferenc reform-programjai között a híradások szerint a párttörvény módosítása is szerepel. Azt hiszem, ennek egyetlen hiteles előkészítése létezik. Ha a miniszterelnök mielőbb kiáll az ország nyilvánossága elé, és őszintén közli: – Hölgyeim és uraim, 16 éve hazudunk erről. Nem mondtunk igazat, amikor az éves költségvetési törvényben rendre azt állítottuk, hogy a többpártrendszer nem kerül többe durván évi ötszázmilliónál. Sajnos többe kerül, bizony vagy a tízszeresébe. Módfelett kényelmetlen, hogy ezt a megszorítások kényszerének időszakában vallom be, de cserébe egyet ígérek: ha a pártok megkapják ezt a pénzt, s nem szorulnak illegális forrásokra, kormányom minden létező eszközt fölhasznál a korrupció letörésére.

Ha maguk a pártok nem lopnak – a politikai elit legfölső része nem kényszerül bele Tocsik-ügyekbe, autópálya-bizniszelésekbe és számos hasonlóba. Ha pedig a miniszterelnök nem „sáros” ilyenekben – akkor megtilthatja minisztereinek, valamint a teljes államapparátusnak (és kapcsolt részeinek) a lopást. Az a miniszter, akit nem köteleztek arra, hogy kamu megrendelésekkel, haveroknak és üzletfeleknek juttatott látszat-tenderekkel titkos pártpénzeket gyűjtögessen – kihirdetheti saját államtitkárainak, fő- és osztályvezetőinek, ügyintézőinek, mindenféle menedzsereinek, hogy mától pedig aki lop, azt „a vár fokán adott két hatalmas pofonnal” elzavarjuk, végkielégítés, felmondás és hasonló babramunka nélkül.

Aki ismeri az apparátusi emberek működését, tudja: mindössze négy-öt embert kell látványosan kirúgni ahhoz, hogy a többiek rájöjjenek: talán tényleg nem érdemes lopni. A korrupció mértéke ugyanis vajmi kevés összefüggést mutat az apparátus jövedelmével: nem azért lopnak, mert keveset keresnek, hanem csupán azért, mert a csekély kockázattal járó több pénz mégiscsak kellemesebb, mint a kevesebb.